

گزیده‌هایی از نطق جناب علی نخجوانی

حظیره القدس محلی، Cluj-Napoca، رومانی

۲۰۰۱ فوریه ۲۴

اقدام به دعا مستلزم حصول آمادگی است. فی المثل برای ادای صلوٰة ابتداً وضوٰ گرفته می‌شود. در اطراف مشرق‌الاذکار باید حدائقی وجود داشته باشد. موقع ورود، برای حصول آمادگی، شخص قدم می‌زند. در حیناً و بهجی، احدی بلا فاصله وارد نمی‌شود، بلکه ابتدا در کمال سکوت در حدائق قدم می‌زند. یکی از وجوده تمايز امر مبارک این است که بر خلاف سایر ادیان، که دعاها را زیادی توسيط پیروان آنها نوشته شده، در امر بهائی تعداد زیادی ادعیه از قلم حضرت بهاء‌الله و برائعته حضرت باب نازل و از کلک حضرت عبدالبهاء صادر شده است. دعا برای روح مانند نرdbانی است که او را از دنیا خاکی به عالم سماوی می‌برد. ما باید در ک خوبیش را عميق ببخشم. هر جمله مانند یکی از پلّه‌های این نرdbان است؛ هر یک از آنها کمک می‌کند که ما خود را از این عالم مادّی منقطع سازیم و به خداوند تقرّب جوییم. اگر صرفاً به تلاوت ادعیه پردازیم و کلمات را ادا کنیم، ممکن است صحیح باشد، اما تأثیر حقیق را نخواهد داشت مگر آن که معانی کلمات و جملات را بهفهمیم و به معنای حقیق آنها پی ببریم.

حضرت عبدالبهاء در یکی از مناجات‌ها می‌فرمایند، "ای ربّ ثبتْ أقدامنا."^(۱) حضرت عبدالبهاء در این مناجات درباره دعا و مناجات می‌فرمایند، "المناجات المزّهه عن همة الحروف والكلمات المقدّسة عن دمدمة الألفاظ والاصوات."^(۲) مانباید به دمدمة الفاظ فناعت کنیم. ما باید فراتراز آن برویم و معنای آن را درک کنیم، تا بر قلب و روح ما تأثیر گذارد. اگر ما از نرdbان صعود کنیم و دوباره پایین بیاییم، به هدف خود دست نیافتنیم. ما باید با خداوند ارتباط برقرار کنیم.

زمانی در ایالات متحده ادّعا می‌شد که، "خدا مرده است!" در یک جلسه تبلیغی مردی از ایادی امرالله جناب ویلیام سیرز سؤال کرد که آیا این ادّعا صحیح است. جناب سیرز جواب دادند، "من امروز صبح که با او صحبت می‌کردم، حالت خوب بود!"

فکر خوبی است که ابتدا به حضرت بهاء‌الله بگوییم که من ضعیفم، محتاجم، غافلم، اشتباهات زیادی مرتکب شده‌ام، قصور فراوان دارم. در یکی از مناجات‌ها می‌فرمایند، "جميع ما گنه‌کاریم."^(۳) این یعنی همه ما، احدی مستثنی نیست. من باید به خاطر اشتباهات و گناهان بسیاری که مرتکب شده‌ام طلب عفو و غفران کنم. من همچنان مرتکب گناه خواهم شد، اشتباه خواهم کرد، چون انسانم. حضرت ولی امرالله مرقوم فرمودند که ایشان مُثَلِ اعلیٰ نیستند.^(۴) فقط یک مثل اعلی وجود دارد. اگر حضرت ولی امرالله بفرمایند که ایشان مثل

۱- مجموعه مناجات‌های طبع آلمان، چاپ دوم، ص ۱۱۸

۲- همان مأخذ، ص ۱۱۹

۳- خطابات مبارکه جلد ۲، ص ۱۳۷

۴- یادداشت مترجم: "هیچ ولی امر الهی نمی‌تواند ادّعا نماید که مثل اعلیٰ تعالیٰ حضرت بهاء‌الله است و یا آن که مرآت

اعلیٰ نیستند، ما که هستیم؟ سعی کنید طلب مغفرت کنید. موقعی که آماده مناجات می‌شویم کلام حضرت بهاءالله را می‌شنویم که، "اگر می‌خواهید گناهان شما بخشیده شود، قصور دیگران را بیخشید!" اگر این شخص را دوست ندارم، اگر از آن شخص بیزارم، بار سنگین نفرت و حسادت را با خود حمل می‌کنم. از خداوند برای آنها طلب عنایت و برکت کنید و به این ترتیب به آنها محبت بورزید. بعد به خداوند می‌گویم که من مرتکب اشتباه شده‌ام و سعی می‌کنم آن کار اشتباه را دیگر مرتکب نشوم. به این ترتیب من مسئله‌ام را با حضرت بهاءالله در میان می‌گذارم. به خاطر داشته باشید جوابی که من می‌خواهم مثبت است، اما ممکن است جواب دیگری به من داده شود.

حضرت بهاءالله در یکی از مناجات‌ها می‌فرمایند، "نمی‌دانم نفع من کدام است وزیان من کدام."^(۱) اگر از خدا چیزی را طلب کنم ممکن است یکی از سه جواب به من داده شود: ۱) مثبت؛ ۲) منفی؛ ۳) صبر کن. اما جوابی که ما می‌خواهیم مثبت و فوری است. اگر ما مسئله‌خود را با روح اقطاع و بدون اصرار و ابرام به حضرت بهاءالله بگوییم، گاهی در اثر دعا و مناجات اندیشه‌ای به ذهن ما خطور می‌کند. این اندیشه ممکن است صحیح نباشد. در آثار مبارکه اطمینان کامل داده شده است که به علت دعای من خداوند امور نادرست را نیز به صحیح تبدیل می‌کند و مرا در جهت صحیح سوق می‌دهد.

از یکی از ائمهٗ سؤال شد، "خدا را چگونه شناختید؟" امام فرمود، "من از طریقۀ دخالت او در زندگی‌ام، از خوده تغییری که در تصمیمات من ایجاد می‌کند، از روش او برای برانگیختن من به تغییر نقشه‌هایم، او را شناختم و به عرفانش نائل شدم." خداوند همیشه حاضر، همیشه ناظر، علیم و سميع است. ما به چنین خدایی ایمان داشته باشیم.

حضرت عبدالبهاء در یکی از الواح مبارکه به حدیثی اشاره دارند که وقتی غرود حضرت ابراهیم را دستگیر کرد و در آتش انداخت، حضرت ابراهیم دچار مشکل شد. صدای جبرئیل را شنید که به او می‌گوید، "هل لک حاجة" حضرت ابراهیم پاسخ داد، "اما الیک فلا، کفى عن سؤالی علمه بحالی". بعد از آن مناجات کوچکی از قلم مبارک صادر می‌شود که می‌فرمایند، "حاجت تو بدانی... جانم بقدایت."^(۲)

یک روز امۀ البهاء روحیه خانم به ما می‌گفتند که حضرت ولی امرالله فرمودند در آثار مبارکه صفات و سجا‌یای بسیاری ذکر شده که احبابه باید سعی کنند به آنها متصف شوند. اما مهم تر از همه خلوص نیت است که اساس و بنیادی است که همه چیز بر آن مبنی ساخته می‌شود. خلوص نیت چیست؟ چرا من بهائی هستم؟ چرا از حیات بهائی برخوردارم؟ چرا به تبلیغ امر مبارک می‌پردازم؟ وقتی که تنها هستیم باید این سوالات را با

صفایه‌ای است که انوار حضرتش را منعکس می‌سازد. (دور بهائی، ص ۸۷)

۱- اصل بیان مبارک یافت نشد. مأخذ انگلیسی Baha'i Prayers (US), p. 144

۲- یادداشت مترجم: متن کامل این بیان مبارک طبق نسخه و اصله از مرکز جهانی در تاریخ ۱۵ اکتبر ۱۹۹۶ به مؤسسه ملی تربیت امری اینگونه است:

حوالاً بهی ای عاشق روی بھاء گویند چون ابراهیم خلیل را در آتش سعیر انداختند جبرئیل نداکرد "هل لک حاجة" خلیل جلیل جواب فرمود "اما الیک فلا کفی عن سؤالی علمه بحالی" تو نیز توجه بحضرت غیب ابھی کن و بگو:

ای واقف اسرار ای هادی ابرار ای مونس احرار جانم بقدایت؛ ای دلبر دلجو ای گلرخ مهر و ای سرور خوشخو جانم بقدایت؛ حاجت تو بدانی هرچند نهانی در هر دمی آنی جانم بقدایت. ع

خود مطرح کنیم تا بتوانیم به انگیزه زندگی خود پی ببریم. آیا من این کارها انجام می‌دهم که به چیزی دست یابم، یا مورد تحسین و تقدیر واقع شوم؟ این سؤال را مطرح کنید. اگر جواب طائف حول خود من باشد، من دارای خلوص نیت نیستم. خلوص نیت به این معنی است که کاری را برای خاطر خدا انجام دهیم، به خاطر عشق خدا انجام دهیم، و خداوند به این امر آگاه است. در آثار مبارکه نازل شده است که مانباید حتی برای به دست آوردن چیزی در دنیا بعد کاری را انجام دهیم^(۱). این خودخواهانه است. دونوع محبت به امر مبارک وجود دارد: ۱) عشق خودخواهانه به امرالله؛ ۲) عشق ایشارگرانه به امرالله. خداوند نوع دوم را می‌خواهد. حضرت عبدالبهاء در مناجات لقا می‌فرمایند، "ای رب اسقنى کأس الفناه وألبسى ثوب الفناه و اغرقنى في بحر الفناه". از خود فنا شدن و گذشتن به معنی انتقطاع است حتی از نام خود. مادر فرزند را به خاطر خود فرزند دوست دارد، نه برای این که وقتی بزرگ شد مادرش را دوست بدارد. مادر حقیقی حاضر است جانش را به خاطر فرزندش فدا نماید. این نوع عشق همان محبتی است که خداوند از ما انتظار دارد. اگر ما اینگونه محبتی را در دل داشته باشیم، فدای کاری هیچ معنای دیگری ندارد.

ما وارد عهد پنجم عهد تکوین شده‌ایم. اتفاق در سراسر دنیا افتاده که بیت‌العدل اعظم به این نتیجه رسیدند که ما به این مرحله واصل شده‌ایم. نه تنها ما کار خوبی انجام داده‌ایم، بلکه کار جدیدی باید انجام دهیم. در بسیاری از ممالک عالم از جمله رومانی، امر مبارک رشد کرده است. همانطور که آب از چشمهای جاری می‌شود، امر مبارک هم می‌جوشد و جاری می‌شود. اگر به آب نگاه کنیم، جریان مستقیمی ندارد. اگر تخته سنگی بر سر راهش باشد، آن را دور می‌زند. اگر درهای باشد، آب جمع می‌شود و بعد به جریان خود ادامه می‌دهد. رودخانه زیگزاگ پیش می‌رود.

عهد پنجم چیست؟ چیز جدیدی است. این است که محافل روحانی ملی با کمک مشاورین تصمیم می‌گیرند. "این صحرای ماست، دیگر اجازه نمی‌دهیم آب به هر طرف که خواست جریان پیدا کند، ما به آن سیستم می‌دهیم، نقشه می‌کشیم به جایی که ما می‌خواهیم بروند و همه را آبیاری کنند." این یک ویژگی امکانپذیر و مهم عهد جدید است.

در سال ۱۹۵۳ حضرت ولی امرالله همان فرصت را داشتند که ما اینک در سال ۱۹۵۰ داریم. ایشان یک نقشه دهساله می‌خواستند، به نقشه جهان نگاه کردند، جهان و ممالک را به سه گروه تقسیم کردند: ۱) با محافل ملی ثبت شده (۱۲)؛ ۲) بقیه دنیا: کشورهای بکر بدون هیچ بهائی (۱۳۰)؛ ۳) کشورهایی که دارای بهائی بودند، اما هنوز آنقدر قوی نبودند که دارای محفل ملی شوند. ایشان آنها را کشورهای تحکیم نامیدند. قدم

۱- یادداشت مترجم: شاید اشاره به این بیان مبارک حضرت اعلی باشد که می‌فرمایند:

"و عبادت کن خدرا بشانی که اگر جزای عبادت تو را در نار برد تغییری در پرستش تو او را بهم نرسد و اگر در جنت برد همچنین، زیرا که این است شأن استحقاق عبادت مر خدرا وحده و اگر از خوف عبادت کنی لایق بساط قدس الله بوده و نیست و حکم توحید نمی‌شود در حقّ تو و همچنین اگر نظر در جنت کنی و بر جاء آن عبادت کنی شریک گردانیده خلق خدارا با او اگرچه خلق محبوب او است که جنت باشد زیرا که نار و جنت هر دو عابدند خدارا و ساجدند از برای او و آنچه سزاوار است ذات او را عبادت او است باستحقاق بلاخوف از نار و رجاء در جنت اگرچه بعد از تحقیق عبادت عابد محفوظ از نار و در جنت رضای او بوده و هست ولی سبب نفس عبادت نگردد که آن در مقام خود از فضل وجود حق بر آنچه حکمت الهی مقتضی شده جاری می‌گردد." (منتخبات آیات حضرت نقطه اولی، صص ۵۲-۵۳)

بعدی این بود که از ۱۲ محفل ملّی خواستند که وظایف رادرکشورهای بکر و کشورهای تحکیم انجام دهنند. لذا، بیتالعدل اعظم از هر محفل روحانی ملّی می‌خواهند، همانطور که حضرت ولی امرالله به جهان نگاه می‌کردند، اینها به کشورهای خود نگاه کنند: ۱) محافل محلی تثبیت شده؛ ۲) بقیه کشور. باید مجموعه‌هایی در آنجا باشد (چند مجموعه وجود دارد، اقتصادی، ارتباطی، منطقی، شاید صد مجموعه وجود داشته باشد). بعد بقیه کشور جایی است که در آن هیچ بهائی وجود ندارد، یعنی مناطق بکر. بیتالعدل اعظم بر این عقیده هستند که شماره یک را باید به دو قسمت تقسیم کرد: محافل محلیه‌ای که تثبیت شده‌اند، و محافل محلیه‌ای که فعال نیستند. به این ترتیب است که آب می‌تواند به تمام کشور برسد، اما نه به طور زیگزاگ.

۱۹ نفری که انتخاب شدند تا در ماه مه به حیفا بروند و در مراسم افتتاح طبقات شرکت کنند مسئولیتی خاص دارند تا چیزی را با خود به کشور برگردانند. زیارت هر زائر دارای دو وجه است. این موضوع هم در مورد ۱۹ نفری که از هر کشور رفته‌اند صادق است و هم در مورد زائرین ۹ روزه و ۳ روزه مصدق دارد. آنها باید چیزی را از جامعه خود به مرکز جهانی بهائی ببرند تا این واقعه را حالتی استثنایی بیخشند. حضرت ولی امرالله آن را "خون حیات برای مرکز جهانی" نامیدند. این اجتاع ماه مه، بسته به شرایط، بزرگترین اجتماع بهائیان در تاریخ امر مبارک در مرکز جهانی خواهد بود. ایستگاههای مهم تلویزیونی علاقمندند و جلسات از طریق ماهواره توسعه بهائیان و سایرین در سراسر جهان مشاهده خواهد شد. این خدمتی به امر مبارک است و سبب جلب توجه مردم در سطح بین‌المللی خواهد شد.

ایادی امرالله دوروقی بیکر بعد از سالها انتظار به حیفا آمدند. چون در آن ایام پروازهای زیادی وجود نداشت و ایشان مجبور بودند برای شرکت در کنفرانس بین‌القارات به آفریقا بروند، لذا دوره زیارت ۹ روزه ایشان به پنج روز کاهش یافت. روز آخر روحیه خانم به ایشان گفتند، "حیف شد که شما فقط پنج روز در اینجا ماندید." دوروقی بیکر جواب دادند، "من مانند اسفنجی بودم، اسفنجی خالی و تهی. اینجا به کناره دریایی زیبا از آب زلال آدم. اسفنج کوچک من در این آب فرو رفت و آنچه که می‌توانست بلافضله جذب کرد. زمان مهم نیست، اکنون من مشحون از آن چیزی هستم که می‌باشد، غرق امتنان و سپاس هستم." مهم این است که مانند دوروقی بیکر باشیم. تهی ساختن خودمان حائز اهمیت است، باید سبک شویم، تا بتوانیم فیوضات را دریافت کنیم و نگاه داریم. اگر پُر از خود و مشحون از نفس به آن اقلیم برویم، در آن آب زلال فرو می‌رویم، تازگی و طراوت می‌یابیم، اما مانند سنگ، ولذا در راه بازگشت به خانه دوباره خشک می‌شویم.

موقعی که درباره دعا صحبت می‌کردم به این نکته اشاره کردم که باید دیگران را بیخشیم و به این ترتیب بار خویش را سبک کنیم. ما باید خودمان را درون رودخانه تخلیه کنیم و از آلوده شدنش نگران نباشیم، چه که قبل آآلوده شده است. ما باید بیخشیم و برای همه دعاکنیم که خود را خالی کنند و روح مقامات و اعتاب مقدسه را جذب نمایند. در این صورت ما مصدق آن حدیث اسلامی خواهیم بود که حضرت بهاءالله نقل می‌فرمایند، "طوبی ملن زار عگا و طوبی ملن زار زائر عگا"^(۱)